

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM
2014-04-10
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
29501-13
Enhet 17

SÖKANDE

AcadeMedia Eductus AB, 556527-4007
Box 2546
403 17 Göteborg

Ombud: Advokat Kaisa Adlercreutz
MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
Box 11918
404 39 Göteborg

Ombud: Advokat Joel Gustafsson
MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
Box 226
201 22 Malmö

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 458995

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Arbetsförmedlingen genomför en upphandling av ramavtal för grundläggande moduler för föreberedande insatser och utbildning. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande och är uppdelad i 1 generell del och 70 separata delar, en för varje geografiskt leveransområde. Enligt tilldelningsbeslut meddelat den 27 november 2013 har Arbetsförmedlingen beslutat att anta andra leverantörer än AcadeMedia Eductus AB (bolaget) för de geografiska leveransområdena Karlskoga och Umeå.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas och bolagets anbud beaktas för de geografiska leveransområdena Karlskoga och Umeå och i andra hand att upphandlingen avseende dessa områden ska göras om. Till stöd anför bolaget i huvudsak följande. Arbetsförmedlingen har tillämpat kvalificeringskrav avseende ekonomisk ställning som varken är rättvisande eller uppfyller kraven på förutsebarhet och transparens. Enligt den kreditupplysning som finns tillgänglig för företag hos CreditSafe framgår att bolaget alltsedan den 7 september 2010 har ”Mycket god kreditvärdighet”. För närvarande har bolaget 93 poäng av 100 möjliga. Bolaget har trots det fått färgkoden gult vilket är oförståeligt. Det har inte funnits någon anledning för bolaget att lämna ytterligare upplysningar avseende sin ekonomiska ställning. Det stämmer att det i förfrågningsunderlaget framgår vissa omständigheter som kunde innebära prövning. Något närmare om dessa omständigheter har däremot inte angivits, till exempel om det är tillräckligt med en registrerad betalningsanmärkning. Utan denna information är det mycket svårt att få en uppfattning om vilken signalfärg som genereras. Att bolagets betalningsanmärkning skulle innebära att bolaget får signalfärgen gul är högst anmärkningsvärt. Bolaget är inte skyldigt att vara momsregistrerat och det framgår inte att även företag som är undantagna skyldighet för momsregistrering får en sämre signalfärg på grund av detta. Arbetsförmedlingens

hantering av det aktuella kravet står i strid med LOU då bedömningen är baserad endast på kreditmallen utan någon individuell bedömning av bolaget.

För det fall Arbetsförmedlingen skulle ha rätt att utesluta anbudet från bolaget med anledning av det aktuella kravet gör bolaget gällande att kravet i sig är oproportionerligt och därmed i strid med LOU. Att bolaget trots en mycket hög kreditrating som tagit hänsyn till såväl betalningsanmärkningar och det faktum att bolaget inte är momsregistrerat och ändå utesluts är inte en rimlig följd. Den av Arbetsförmedlingen använda kreditmallen är totalt missvisande. Att det förekommer felaktigheter i kreditmallen och att den är olämplig styrks också av att Arbetsförmedlingen själv gjort en rättelse av tilldelningsbeslutet. Arbetsförmedlingen har inte angett vilken typ av kompletterande information som anbudsgivarna kunnat ge in.

Arbetsförmedlingen bestrider bolagets yrkanden och anför i huvudsak följande. Bolaget har vid kontrollen av ekonomisk ställning fått en gul signal. Bolaget har inte i anbudet lämnat några kompletterande upplysningar. Av förfrågningsunderlaget framgår vad som genererar en viss signalfärg. Bland annat finns klart angivet att anbudslämnande företag kommer att ges gul signal om man inte är registrerad för moms eller om företaget är registrerad för betalningsanmärkningar. Båda dessa förhållanden var för handen i bolagets fall. Bolaget borde därför ha haft klart för sig att de skulle få signalen gul och därmed skulle de ha kompletterat sitt anbud. Eftersom bolaget inte lämnat kompletterande information i anbudet förkastades anbudet. Att bolaget fått ett annat svar än Arbetsförmedlingen beror på att man frågat om olika saker. Att till exempel omfattningen av betalningsanmärkningar eller orsaken till att ett visst bolag inte är registrerat för moms inte anges i förfrågningsunderlaget är inte relevant eftersom det torde vara uppenbart att det räcker med att en av dessa omständigheter föreligger för att ge en gul signal. Det framgår vidare att om bolaget genererar gul signal

så ska bolaget komplettera sitt anbud med upplysningar som gör sannolikt att bolaget i fråga har ekonomisk förmåga att genomföra uppdraget. Bolaget hade således kunnat lämna in en redogörelse för orsaken till betalningsanmärkningen och en förklaring till varför bolaget inte var registrerat för moms.

De krav som ställs avseende ekonomisk förmåga är relevanta, proportionerliga och dessutom sedan en längre tid etablerade. Den upphandlade tjänsten är momspliktig. Staten ställer generellt krav på att mottagare av olika typer av offentligt reglerade stöd liksom ekonomisk ersättning som vederlag för levererade tjänster inte ska ha betalningsanmärkning som inte är obetydliga och i övrigt sköter sin ekonomi i enlighet med gällande lagar och regler.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart och tydligt sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (RÅ 2009 ref. 69). Det är således bolaget som har att visa att Arbetsförmedlingen har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU samt att bolaget har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta.

Av likabehandlingsprincipen följer att en upphandlande myndighet inte kan efterge eller bortse från sådana krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Av proportionalitetsprincipen följer att dessa krav står i rimlig proportion till eftersträlvade mål.

I punkt 1.3.3. i förfrågningsunderlagets anges bl.a. följande.

Anbudsgivaren **skall** ha en stabil ekonomisk bas. För att försäkra sig om detta använder Arbetsförmedlingen sig av det signalsystem som finns i

TendSign och som hämtar uppgifterna från kreditupplysningsföretaget CreditSafe. Genom signalsystemet erhåller anbudsgivarna en färgmarkering utifrån en av Arbetsförmedlingen vald kreditmall.

Prövning (gul signal)

Ej registrerad för moms

Förekomst av registrerad betalningsanmärkning

Om en anbudsgivare får omdömet ”Prövning (gul signal)” **skall** anbudsgivaren, i sitt anbud, för att bedömas kvalificerad och gå vidare till utvärdering göra sannolikt för Arbetsförmedlingen att företaget har ekonomisk förmåga att genomföra uppdraget.

Anbudsgivaren kan nedan lämna kompletterande information om sin ekonomiska förmåga. Om ingen kompletterande information lämnas, anges ”ej aktuellt”. Anbudsgivaren rekommenderas att ta en kreditupplysning på sig själv hos CreditSafe innan anbudslämnande.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Bolaget har anfört att Arbetsförmedlingen har tillämpat kvalificeringskrav avseende ekonomisk ställning som varken är rättvisande eller uppfyller kraven på förutsebarhet och transparens. Av förfrågningsunderlagets punkt 1.3.3 framgår att anbudsgivaren ska ha en stabil ekonomisk bas och att Arbetsförmedlingen för att försäkra sig om detta hämtar uppgifter från kreditupplysningsföretaget CreditSafe. En anbudsgivare kan genom signalsystemet få en färgmarkering. Anbudsgivare ges en gul signal om företaget inte är registrerad för moms eller vid förekomst av registrerad betalningsanmärkning. Vidare framgår att om anbudsgivaren får en gul signal ska anbudsgivaren i sitt anbud för att bedömas kvalificerad och gå vidare till utvärdering göra sannolikt för Arbetsförmedlingen att företaget har ekonomisk förmåga att genomföra uppdraget. Bolaget är inte registrerat för moms och har registerad betalningsanmärkning. Bolaget har trots detta inte i sitt anbud lämnat en redogörelse för orsaken till betalningsanmärkningen och förklaring till varför bolaget inte var registrerat för moms. Bolaget har således inte gjort sannolikt för Arbetsförmedlingen att företaget har ekonomisk förmåga att genomföra uppdraget. Förvaltningsrätten finner således

att Arbetsförmedlingens bedömning att bolagets anbud inte har uppfyllt det aktuella skall-kravet i förfrågningsunderlaget är riktigt och att de genom att utesluta bolagets anbud från utvärdering inte agerat i strid med de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Vad bolaget anfört om att det haft ”Mycket god kreditvärdighet” och inte är skyldigt att vara momsregistrerat föranleder ingen annan bedömning. Då bolaget haft möjlighet att med egen utredning bemöta de upplysningar Arbetsförmedlingen inhämtat står inte heller Arbetsförmedlingens hantering av det aktuella kravet i strid med LOU.

Bolaget har vidare anfört att kravet i sig är oproportionerligt och därmed i strid med LOU. Då bolaget haft möjlighet att med anbudet lämna in underlag som gör sannolikt att det har ekonomisk förmåga att genomföra uppdraget anser emellertid förvaltningsrätten att det aktuella skall-kravet är både lämpligt, effektivt, nödvändigt och proportionerligt i förhållande till det eftersträvade syftet. Vad bolaget anfört om att bolaget har en mycket hög kreditrating som tagit hänsyn till såväl betalningsanmärkningar och det faktum att bolaget inte är momsregistrerat föranleder ingen annan bedömning.

Förvaltningsrätten finner mot bakgrund härav att bolaget inte har visat att Arbetsförmedlingen har brutit mot de gemenskapsrättsliga principerna eller reglerna i LOU. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Charlotte Hedberg

Rådman

Johannes Dahlman har föredragit målet.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

29501-13

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.